

# KÚRIA

Bfv.I.916/2014/7.szám

A Kúria Budapesten, a 2014. év december hó 9. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

## **v é g z é s t:**

Az előre kitervelten, nyereségvágyból, több emberen elkövetett emberölés büntettének kísérlete és más bűncselekmények miatt folyamatban volt büntetőügyben **az** I. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Szolnoki Törvényszék 6.Fk.195/2012/134. számú ítéletét és a Debreceni Ítéltábla Fkf.II.732/2013/29. számú ítéletét **az** I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

## **I n d o k o l á s**

A Szolnoki Törvényszék a 2013. március 13-án kihirdetett 6.Fk.195/2012/134. számú ítéletével **az** I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett rablás büntetében [1978. évi IV. törvény 321. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont, c) pont II. fordulat], társtettesként elkövetett testi sértés büntetében [1978. évi IV. törvény 170. § (1) bekezdés, (6) bekezdés I. fordulat], emberölés büntetében [1978. évi IV. törvény 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont], társtettesként elkövetett magánlaksértés büntetében [1978. évi IV. törvény 176. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) és d) pont, (4) bekezdés] és 5 rendbeli közokirattal visszaélés vétségében [1978. évi IV. törvény 277. § (1) bekezdés]. Ezért őt, halmazati büntetésül mint többszörös visszaesőt, életfogytig tartó fegyházra és tíz év közügyektől eltiltásra ítélte, azzal, hogy feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját harminc évben határozta meg.

Az I. rendű terheltet a kifosztás büntette [1978. évi IV. törvény 322. § (1) bekezdés b) pont és (2) bekezdés b) pont] miatt emelt vád alól felmentette. A bíróság döntött a járulékos kérdésekről is.

A kétirányú fellebbezések folytán másodfokon eljáró Debreceni Ítéltábla a 2014. január 14-én jogerőre emelkedett Fkf.II.732/2013/29. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét **az** I. rendű terhelt tekintetében megváltoztatta: **Sértett1** és **Sértett2** sérelmére elkövetett élet és vagyon elleni cselekményeit nyereségvágyból, több emberen, részben társtettesként elkövetett emberölés büntette kísérletének [1978. évi IV. törvény 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) és f) pont] minősítette, és az életfogytig tartó fegyházbüntetésből feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját harmincöt évben határozta meg.

A jogerős ügydöntő határozat ellen **az** I. rendű terhelt nyújtott be a törvényi ok megjelölése nélkül felülvizsgálati indítványt, amelyben arra hivatkozott, hogy a terhére rótt bűncselekményt nem követte el, és elítélésére objektív tárgyi bizonyítékok hiányában azért került sor, mert nem bizonyított tényeket értékeltek a terhére. Bűnösségét a következetlen és egymásnak ellentmondó, irányított tanúvallomásokra, az igazságügyi orvosszakértői vélemény homályos és helytelen következtetéseket tartalmazó adataira alapította az elsőfokú bíróság, a másodfokú bíróság ugyanakkor a bizonyítás hiányosságainak kiküszöbölésére irányuló indítványait és észrevételeit nem vette figyelembe.

Eljárási szabálysértést is kifogásolt, amely vélekedése szerint, lényeges kihatással volt az eljárás lefolytatására, és a tényállás oly mértékű megalapozatlanságát [Be. 351. § (2) bekezdés a), b), c), d) pont] eredményezte, amelynek kiküszöbölésére a másodfokú eljárásban sem lett volna lehetőség. A bíróság az ügyfelderítési kötelezettségének nem tett eleget, meg sem kísérelte a szakértői vélemény ellentmondásainak a feloldását, a sértettek halála valódi okának a tisztázását, és nem folytatta le a tanúkkal szükséges szembesítéseket sem. A megállapított tényállás felderítetlen, hiányos és valós adatokkal alá nem támasztott feltételezéseken nyugszik - ekként megalapozatlan -, de minderről az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában nem adott számot, a bizonyítékok ellentmondásosságának kérdésével nem foglalkozott, ezért indokolási kötelezettségének nem tett eleget.

Mindemellett az ügyben hatáskörrel nem rendelkező bíróság járt el; az eljárás során terhelti minőségében aránytalan nehézség elé állították; jogorvoslati jogában - a törvényes határidők be nem tartása folytán - korlátozták; és büntetőeljárási alapelvet (a közvetlenség elvét is) megsértették. Ezért a megtámadott határozat felülvizsgálatára és hatályon kívül helyezésére tett indítványt.

A Legfőbb Ügyészség Fk.BF.1113/2014. számú írásbeli nyilatkozatában a felülvizsgálati indítványt a tényállást támadó részében törvényben kizártnak, az eljárási szabálysértésekre utaló részében alaptalannak ítélte és indítványozta a megtámadott határozatok hatályában fenntartását.

A terhelt felülvizsgálati indítványa a tényállást támadó részében a törvényben kizárt.

A Be. 423. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, ami a felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható; a felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak nincs helye. Ekként a felülvizsgálatban a jogerős határozat ténybeli megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem egymás viszonyában nem vizsgálható, nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, és ezen keresztül a bűnösség kérdésének a vitatására.

Ebből következően a felülvizsgálati indítványnak az egyes bizonyítékok, így a tanúvallomások és az orvosszakértői vélemények bírói mérlegelésének helyességét, az ebből levont következtetések megalapozottságát vitató, és ezen keresztül a bűnösség megállapítását sérelmező részével a Kúria érdemben nem foglalkozott.

A Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja kizárólagosan sorolja fel azokat az eljárási szabálysértéseket [Be. 373. § (1) bekezdés I. b) és c) pontja, II-IV. pontja], amelyekre a felülvizsgálati eljárásban eredménnyel lehet hivatkozni.

A terhelt által hivatkozott eljárási szabálysértések közül a felülvizsgálatra okot ad, ha a bíróság hatáskörét túllépte [Be. 373. (1) bekezdés II. c) pontja] és, ha a bíróság az indokolási kötelezettségének a bűnösség megállapítása, a felmentés, az eljárás megszüntetése, a cselekmény jogi minősítése vagy a büntetés kiszabása, illetve az intézkedés alkalmazása tekintetében oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan.

Az indítványban sérelmezett egyéb szabálysértések felülvizsgálatra okot adó törvényi felsorolásban nem szerepelnek, ezek - esetleges megvalósulásuk esetén - nem feltétlen, hanem ún. relatív eljárási szabálysértések, amelyek nem képezhetik a vizsgálat tárgyát.

A felülvizsgálati indítvány az eljárási szabálysértéseket kifogásoló részében alaptalan.

A Be. 373.§ (1) bekezdésének II. c) pontja szerint hatályon kívül

helyezést és új eljárásra utasítást von maga után, ha a bíróság ügydöntő határozatát a hatáskörét túllépve hozta meg. A hatáskör eljárásjogi szankcióval járó túllépése akkor áll elő, ha a bíróság az ítéletével magasabb szintű bíróság hatáskörébe tartozó bűncselekményt a magasabb szintű bíróság hatáskörét elvonva bírál el.

Jelen esetben - a terhelt terhére rótt cselekménynek a vádban és a jogerős ítéletben megjelölt minősítésére is figyelemmel - a hatáskör túllépését az jelentette volna, ha a Be. 16. § (1) bekezdésének a) pontja szerint a törvényszék hatáskörébe tartozó ügyben helyi bíróság járt volna el.

Ilyen szabálysértés az adott ügyben nem történt; a vád tárgyává tett bűncselekmények miatt az első fokú büntetőeljárás lefolytatása a törvényszék hatáskörébe tartozott, és a másodfokú bíróság is olyan bűncselekményeket bírált el jogerősen, amelyek az első fokon eljáró bíróság hatáskörébe tartoztak, a hatáskör elvonására nem került sor.

A Be. 373. § (1) bekezdésének III. a) pontja szerint hatályon kívül helyezést és új eljárásra utasítást eredményező eljárási szabálysértés, ha a bűnösség megállapítása, a felmentés, az eljárás megszüntetése, a büntetés kiszabása, illetve az intézkedés alkalmazása tekintetében a bíróság az indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan.

A terhelt indítványában az indokolási kötelezettség elmulasztását sérelmezte olyan konkrét adatokra, hivatkozás nélkül, amelyek alapján megállapítható lenne, hogy a bíróság milyen mulasztása eredményezte az ítélet felülbírálatra alkalmatlanságát.

Az indokolási kötelesség felülvizsgálati eljárásra okot adó megsértése nem állapítható meg, ha az ügydöntő határozat(ok)ból kitűnik az eljáró bíróság(ok)nak a tényállás megállapításával összefüggő tényfeltáró és értékelő tevékenységét, továbbá az érdemi döntésben kifejeződő jogi álláspontját - a bűnösséggel, a minősítéssel, a büntetéssel és/vagy intézkedéssel kapcsolatban - mire alapozta. A bizonyítékok értékelése körében levont következtetések helyessége, az értékelés eredménye kívül esik a feltétlen eljárási szabálysértések körén, az tartalmilag az ügydöntő határozat megalapozottságának felülvizsgálati eljárásban meg nem engedett támadása (BH 2013.10.).

Jelen ügyben az elsőfokú bíróság maradéktalanul eleget tett az indokolási kötelezettségének: a feltárt bizonyítékokat megvizsgálta, egyenként és összességében értékelte, számot adott arról, hogy melyekre alapította a tényállást és mely bizonyítékokat

vetette el, továbbá az alkalmazott jogszabályokhoz vezető következtetéseit is rögzítette.

A Kúria a Be. 423. § (4) bekezdésében írtakra figyelemmel a határozatokat a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján, valamint az (5) bekezdésre figyelemmel a 416. § (1) bekezdés c) pontja alapján akkor is felülbírálja, ha az indítványt nem ebből az okból nyújtották be.

Ilyen, a Be. 373. § (1) bekezdésének I. b) és c) pontjában, valamint II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott más eljárási szabálysértést sem észlelt.

Mindezekre figyelemmel a Kúria - a Be. 424. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen eljárva - a Be. 426. § alapján a megtámadott határozatokat **az** I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja kizárja. A felülvizsgálati indítvány ismételt benyújtásával kapcsolatos tájékoztatás a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy ez esetben a Kúria - a Be. 421. § (3) bekezdésére figyelemmel - az indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2014. december 9.

*Dr. Csere Katalin s.k. a tanács elnöke, dr. Vaskuti András s.k. előadó bíró, dr. Soós László s.k. bíró*

A kiadmány hitelélül:  
TóthLné  
bíróági tisztviselő